

ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Дисципліна «Міжнародний менеджмент» відіграє важливу роль у підготовці сучасних управлінців. Метою даного курсу є формування системи теоретичних знань та практичних навичок стосовно управління діяльністю міжнародних корпорацій, здійснення в цих корпораціях основних функцій менеджменту — планування, організації, укомплектування штатів, комунікації, мотивації, керівництва, контролю.

Важливим елементом навчального процесу завжди були використання нових методів викладання, а саме: використання методу ситуаційних вправ; використання методу «мозкового штурму» для творчого вирішення проблеми; використання навчальних ролевих ігор і моделей; створення команд, тренінг тощо. Тому в процесі освоєння курсу «Міжнародний менеджмент» використовуються інтерактивні методи навчання, наприклад, метод роботи у командах. У контексті використання передових технологій навчання такий метод здатний значно підвищити ефективність опанування дисципліною за умов чіткого дотримання певних принципів організації учбового процесу.

У навчальному процесі реалізація цих принципів проявляється через утворення на базі академічної групи кількох угруповань — команд. Команди — це групи студентів, які є прихильниками загальної мети та є залежними від спільних зусиль у досягнення цієї мети. Команди можуть бути невеличкими (по 3—5 особи), або великими (10 і більше). Але коли студенти збираються у команду, на шляху ефективної праці постають певні перешкоди. Це приховані почуття і суперечливі емоції, що стосуються перебування у складі команди, турбота за успіх проекту тощо. Із становленням команди її члени поступово навчаються приборкувати емоційні і групові стреси, які час від часу виникають. Команда, таким чином, у процесі розвитку проходить кілька передбачуваних етапів: формування, притирання, нормалізація, робочий стан.

Робота команд, як правило, проходить по єдиному зразку. Обов'язково визначається проблема і всі члени команди збирають інформацію про цю проблему. Потім студенти аналізують зібрані дані, роблять документацію та розробляють плани дії, згідно з яким вони його реалізують. Наприкінці вони оцінюють

результати реалізації плану, На цьому етапі можуть проявитися інші проблеми і цикл починається знову.

Кожна команда повинна підготувати 10-хвилинну відповідь, присвячену аналізу ситуації і представити свій варіант рішення. Тобто у нас семінарські заняття відбуваються у формі дискусії з участю усіх студентів, причому викладачі прогнозують дискусії і коригують її хід, ставлячи ті питання і висвітлюючи ті моменти, на розгляд яких хотіли б спрямувати обговорення. Особливо корисним буває, коли однією із складових проблем команди виступає поведінка людей, тому вирішення цих проблем вимагають багатогранного підходу. Хоча більшість рішень команди неможливо скопіювати, але завжди вони стають джерелом цінного досвіду правильних дій. Команда повинна також вирішити, яким чином вона має оцінювати свої досягнення, та розробити стратегію, як у разі невдачі знайти правильний шлях до успіху.

У команді важливо підтримувати становище, що спонукає учасників команди нарощувати рівень своєї підготовленості, а у критичних обставинах брати на себе роль лідера групи. Праця у складі команди навчає студентів пильніше прислухатися до інших, узгоджувати свою власну думку з колективною в процесі розв'язання ситуаційних завдань.

У процесі засвоєння матеріалу студенти повинні опанувати принципи вирішення проблем, прийняття рішень, аналізу і критичного мислення, управління й відповідальності, комунікації і мотивації. Завданням викладача є забезпечення навчального матеріалу, відповідних умов і контексту для вивчення. Крім того, студенти мають змогу попрактикуватися під наглядом викладача в аудиторних умовах, як керувати роботою команди і брати у ній участь. До того ж, оскільки ситуації навчальні, то й ціна помилки невисока. Надання студентам можливості випробувати себе на практиці й відшліфувати свої знання у процесі вивчення навчальної програми, поєднуючи ці два процеси, сприяє підвищенню продуктивності навчання і впевненості у роботі.

Ми переконані, що специфічні знання, представлені в контексті ситуаційної моделі та її обговорення в командах, краще засвоюються і довше зберігаються у пам'яті студентів. Таким чином, прийняття рішення командами можуть бути потужним педагогічним засобом для допомоги студентам у засвоєнні знань. Вони особливо ефективні для вдосконалення навичок вирішення проблем, прийняття рішень та критичного мислення, включаючи сучасні проблеми і дилеми.